

7. İSTANBUL GÜVENLİK KONFERANSI (2021) ATAŞEHİR DEKLARASYONU

Türkiye’de ilk kez 2015 yılında düzenlenen ve bu yıl yedincisi gerçekleştirilen **İstanbul Güvenlik Konferansı**, “**Post-Güvenlik Jeopolitik: Çin, Rusya, Hindistan, Japonya ve NATO**” ana teması ile TASAM Millî Savunma ve Güvenlik Enstitüsü tarafından, **04-05 Kasım 2021** tarihinde **DoubleTree by Hilton İstanbul Ataşehir Oteli ve Konferans Merkezi**’nde icra edilmiştir. Bölgesel ve küresel ölçekte markalaşan 7. İstanbul Güvenlik Konferansı etkinliğine değişik ülke ve bölgelerden her disiplinde geniş konuşmacı ve protokol katılımı sağlanmıştır. Türkiye’den ilgili tüm otoriteler de Konferans’ta temsil edilmiş, oturumlar kurumsal olarak takip edilmiştir.

Konferans ile birlikte; “Çeşitlilik İçinde Birlik ve Güvenliğin İnşası” teması ile **5. Türkiye - Körfez Savunma ve Güvenlik Forumu**; “Güvenlik ve Savunma: Stratejik Dönüşüm” teması ile **4. Türkiye - Afrika Savunma Güvenlik ve Uzay Forumu**, “Türk Deniz Ekosistemi: Proaktif Politika, Ürün ve Teknolojiler” teması ile **3. Denizcilik ve Deniz Güvenliği Forumu** alt-etkinlikler olarak eş zamanlı yapılmıştır.

ABD’den Çin’e, Rusya’dan İran’a 40’a yakın ülkeden seçkin katılımcıları buluşturan İstanbul Güvenlik Konferansı 2021; Türkiye ve İstanbul merkezli rekabetçi yeni perspektifler hedefinde önemli görüş ve düşüncelerin paylaşıldığı küresel bir platform olmuştur.

Konferans sonucunda, aşağıdaki tespitler ve öneriler yapılmış, ilgili tüm otoritelerin ve kamuoyunun dikkatine sunulması kararlaştırılmıştır:

1. İlk İstanbul Güvenlik Konferansı toplantısının sonuç bildirisinin ilk maddesinde yer alan “mevcut üretim, tüketim ve büyüme standartları en büyük güvenlik tehdidi ve riskidir” vurgusunu, pandemi döneminde ve sonrasında yaşananlar teyit etmiştir. Yine iki yıl önce vurgulanan “insanlığın karşı karşıya olduğu ortak riskler itibarıyla mevcut rekabetin büyük ölçüde anlamsızlaştığı, fakat toplumların ve devletlerin rekabet etmeden yaşayamayacağı, dolayısıyla bu rekabetin mümkün olduğu ölçüde uzaya veya farklı alanlara taşınması gerektiği, yoksa mevcut rekabetin insanlık için faydadan çok zarar getirdiği” fikri teyit edilmiştir. Bugün yaşanan tartışmalar, komplo teorileri, bilimsel tezler ve antitezler, bu noktada insanlık için büyük bir risk olduğunu da ortaya koymaktadır.
2. Gelinen noktada küresel anlamda, hem insanlığın yaptığı hatalar, hem uluslararası sistemin sağlıklı çalışmaması, hem de ulus devletlerin zayıflaması ve yeterli kurumsal kapasiteye sahip olmaması nedeniyle birçoğu ciddi ve herkesi aşan küresel tehditler söz konusudur. Örneğin Pandemi sürecinde gördüğümüz üzere, büyük orduların salgınla mücadeleye pek katkısı olmamış, lojistik destek noktasında ihtiyaç olan alanlarda devreye girebilmişlerdir. Keza pandemi, savaş ve güvenlik doktrini ile yürütülmesi gereken bir süreçtir. Hangi ülkenin bu doktrini görünür veya görünmez şekilde ne kadar uyguladığı zamanla daha iyi analiz edilebilecektir.

Kurumsal Destek

aselsan

Ana Sponsor

Millî Savunma ve Güvenlik Enstitüsü
National Defence and Security Institute

TASAM
TÜRK ASYA STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
TURKISH ASIAN CENTER FOR STRATEGIC STUDIES

BMC

Bronz Sponsor

GLOBAL SAVUNMA
STRATEJİK | GÜVENLİK | SAĞAL TEMA KÜLTÜRÜ | 157866627

MSI

Medya Sponsorları

- Önceliklerin ve düşmanlıkların yönetiminin yeniden düşünülmesi gereken bir dönemden geçilmektedir. İnsanlığın “güvenlik” anlamında geldiği nokta ve hayat tarzı itibarıyla son 200 yılı büyük ölçüde Batı medeniyeti şekillendirmiştir. Şimdi ise çok-kutuplu düzene geçiş söz konusudur. Referanslar belli ölçülerde farklı, belli ölçülerde tek düze olmaktadır. Uluslararası sistemin kuralları büyük ölçüde tek merkezde, tek yapıda belirlenmektedir. Bundan dolayı - bir ideolojik söylem olarak değil - hem ulusal hem uluslararası ve küresel ölçekte Kızılmalara, doktrinlere ihtiyaç olduğu vurgulanmıştır. Bu Kızılmalara, her kültürde farklı şekilde ifade edilebilir. Fakat güvenlikten bağımsız olmayan bir medeniyet krizi yaşadığımızı düşünürsek insanlık için ortak değerlere ve ahlak devrimine hayati gereksinim olduğu açıktır. Türkiye'nin ve dost ülkelerin bu anlamda böyle bir devrime nitelikli katkı yapacak alt yapıya sahip oldukları da not edilmelidir. “Post-Güvenlik” ya da “Jeopolitik-Ötesi” dediği zaman, klasiğin ötesine çıkmış ve anlamlar yorumu açık hâle gelmiş olmaktadır. Kurumsal alt yapıların, uzmanlık alanlarının ve birikimlerinin mevcut risklere cevap veremediği ya da yetersiz kaldığı bir döneme girilmiştir. Bu alt yapı eksikliği bütün ülkeler için artarak devam edecektir. Bu anlamda rekabetin boyutunu doğru analiz etmek ve insanlık için risk oluşturan alanlarda rekabeti uzaya taşımak ya da bu rekabetin yeni alanları ile ilgili literatür geliştirmek son derece önceliklidir. Keza bu tarihten itibaren, akademisyenlerin, uzmanların insanlığa büyük katkısı olarak kayda geçecektir.
- “Toprak, Su, Hava, Ateş” dengesinin insanda ve doğada tekrar sağlanması için ulusal ve küresel ölçekli çalışmaların yapılması şüphesiz elzemdir. Doğanın dengesinin bozulması ile ciddi sorunlar yaşanırken, bunların en başında iklim krizi gelmektedir. Israr edilen üretim-tüketim ve büyüme standartlarının işleyişinden dolayı bu dengenin bozulması, insanlığı ve dünyayı çok büyük bir krize sürüklemiştir. Üretim ve tüketim krizi yaşanmakta, tüm dünyada alarm zilleri çalmaktadır. Örneğin Çin'in son 30 yılda izlediği kalkınma politikaları nedeniyle nehirlerinin %60'ı zehirlenmiş durumdadır ve bu üretim hızıyla devam edildiği takdirde dünyanın çok kısa sürede bir çıkmaza gireceğini herkes görmektedir. Pandemi süreci sonrasında üretim ve tüketime ulaşmanın zorlaşması ve zorlaştırılmasının temel nedenlerinden biri de budur. Dolayısıyla hayatın, doğasının tekrar yakalayabilmesi; insan sağlığı ve yaşamının güvenliği anlamına gelmektedir. Aksi takdirde hayalet ülkeler ve hayalet kentler ile karşılaşma süreci çok uzak görünmemektedir. Tam bu çerçevede özellikle son iki yıldır sıklıkla gündeme getirilen bir ekonomi modeli olarak döngüsel yeşil ekonomi karşımıza çıkmakta ve tüm finans piyasası da buna göre yapılandırılmaktadır.
- Sanayi Devrimi ile birlikte büyük ölçüde doğrusal bir ekonomi bizi bugüne kadar getirmiştir. Yeşil Ekonomi ile “üret, tüket, at” yerine “üret, tüket, dönüştür” yaklaşımı üzerinden bugün %10 bandında bir dönüşme oranı söz konusudur. Bu oranın çok daha yükseğe, hatta %100'e çıkması durumunda ideal noktada bir ekonomik model dönüşümü söz konusu olacaktır. Örneğin Çin, kömür santrallerini finanse etmeyeceğini tüm dünyaya ilan etmiştir. Uluslararası finans piyasaları ise döngüsel yeşil olmayan ekonomik alt yapı projelerine finans vermekte zorluk çıkarmakta veya daha yüksek bedel önermektedir. Hem Türkiye için hem dost ve müttefik ülkeler için bu ekonomik modele uyum sağlamak ise en önemli zihinsel eşiklerden biri olarak öne çıkmaktadır.

Kurumsal Destek

aselsan

Ana Sponsor

TASAM
TÜRK ASYA STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
TURKISH ASIAN CENTER FOR STRATEGIC STUDIES

BMC

Bronz Sponsor

GLOBAL SAVUNMA
STRATEJİK | GÜVENLİK | KAMU TEKNİK ALANLARI | 15 TEMMUZ 2021

MSI

Medya Sponsorları

6. Çoklu görev ve yetenek temelli kurmay güvenlik/ordu merkezli dönüşümün önemi teyit edilmiştir. Bu doktrin ile stratejik dönüşüme ihtiyaç kaçınılmazdır ve bu konuda dünya olarak çok geç kalınmıştır. Bu konuda başarılı olan ülkeler görece mevcuttur. Temelde sivillerin her konunun güvenlikleştirilmesi gerektiğine ikna olması, akabinde askerlerin de sivillerin alanına giren ilgili konularda uzmanlığa veya yönetim alt yapısına sahip olmaları gerektiğini anlamaları şarttır. Güvenlik bugün; Tarım, Sağlık, Ekonomi Bakanlıklarında, sektörlerinde başlamaktadır.
7. Meritokratik alt yapının her noktasında güvenlikleştirme, yönetim biçimi hâliyle topluma yansiyacaktır. Ayrıca, tüm dünya için benzer stratejik dönüşüm ihtiyacı olduğu da açıktır. Çünkü mengene her geçen yıl tüm insanlığın boğazını sıkıya devam etmektedir. Meritokrasi, sadece bürokrasi değil her şeyin doğru yerde olması ve doğru yerde durması anlamına gelmektedir. Tüm bu güvenlik riskleri ve yeni dünya ile rekabet edebilmek için toplumsal dengeler dâhil olmak üzere meritokrasinin yeniden liyakat ve eleştirel düşünce temelinde organize edilmesi gerekmektedir. Meritokratik dönüşümün ve ekonomik dönüşümün temel sloganının “az kaynak, çok insan” olması önerilmiştir. Bu motto; özellikle son 20 yıldır çok güçlü bir yapısal olgu olarak karşımıza çıkmakta ve TASAM tarafından ısrarla vurgulanmaktadır. Dolayısıyla “az kaynak çok insan” modelli bir dönüşüme ihtiyaç; yönetilebilirliğin de, güvenliğin de muasır anahtarıdır.
8. Türkiye ve Dünyanın önemli bir bölümü için konfora ve klasik alt yapıya harcanan konulara 30 yıl ara verilse yenisine gerek olmayacağı ifade edilmiştir. Bu durum ülkelere göre elbette değişiklik gösterebilir. Söz konusu dönüşümde siyasi, ekonomik ve sektörel hedeflerin eş güdümlü olması zorunludur. Çünkü siyasi hedefler, ekonomik hedefler ve sektörel hedefler birbiri ile uyumlu çalışmadığı zaman enerjinin %80’i toprağa gitmektedir. Siyasi, ekonomik ve sektörel hedeflerin eş güdümlü olmasının, güvenlik konularındaki rekabet alt yapısı için de belirleyici olduğu açıktır.
9. “Post-Güvenlik Jeopolitik” başlığının içini en çok dolduran konular; özellikle Akdeniz-Atlantik ve Hint-Pasifik’teki yeni entegrasyon çalışmalarıdır. Bunların bir kısmı resmîleşmiştir, bir kısmının müzakereleri devam etmektedir. Bir kısmı ise beyan edilmiş, henüz resmî bir girişim yapılmamıştır. Fakat bu entegrasyonların hepsi farklı alanlarda yeniden standartları belirleme ve yeniden iş bölümü yapma hedefindedir. QUAD, AUKUS, BLUE DOT NETWORK, D10, T12 entegrasyonlarında hem Avrupa’dan hem Hint-Pasifik’ten ülkelerin olduğu ve ABD’nin ise tümünde yer aldığı görülmektedir. CPTPP, RCEP vb. karşıt entegrasyonlar da yeni bir re-organizasyon sürecine girmiştir. Çin’in belli teknoloji alanlarında öne geçmesi ile uluslararası standartları tanımlama yetisi de gelişmiştir. Bu ise uluslararası sistemde en önemli rekabet unsuru hâline gelmiştir. Zira standartları kim belirlerse sonuçları da büyük ölçüde o belirlemiş olmaktadır. Örneğin T12, tekno demokrasileri tekno otokrasilere karşı bir araya getiren bir yapılanma olarak öngörülmüştür. Bu anlamda bütün entegrasyonların hem güvenlik hem sosyolojik hem ekonomik hem de teknolojik anlamda zaman içinde büyük karşılıkları olacaktır. Entegrasyonlar içinde dengenin nasıl şekilleneceği, her ülkenin kendince nasıl pozisyon alacağı noktasında karşılaştırmalı çalışmalara çok ihtiyaç vardır. Dünyanın bugünü ve geleceği açısından, temel büyük ülkeler olarak Çin, Rusya, Hindistan, Japonya ve NATO’nun - ki Türkiye de NATO’nun 2. büyük ordusuna sahip üyesidir - alacağı inisiyatiflerin ve örnekliklerin sürükleyici ve belirleyici olacağı aşikardır. Olası senaryolarının da çok iyi analiz edilmesi gerekmektedir.

Kurumsal Destek

aselsan

Ana Sponsor

TASAM
TÜRKİYE STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
TURKISH STRATEGIC CENTER FOR STRATEGIC STUDIES

BMC

Bronz Sponsor

GLOBAL SAVUNMA
STRATEJİK | GÜVENLİK | KAMU TEKNİKLERİ | 15786622

MSI

Medya Sponsorları

10. Tüm bu rekabet parametreleri ışığında ve yeni güç ve mülkiyet ekosistemi içinde, konvansiyonel olarak sahip olunan her şeyin, anlamını büyük ölçüde kaybettiği ve değerinin düştüğü bir dönem yaşanmaktadır. Örneğin bir ülkenin bayrak taşıyıcı büyük hava yolu şirketinin piyasa değeri 2 milyar dolardır. Fakat bir nevi taksi uygulaması olan Uber ise hiç aracı olmamasına rağmen yakın geçmişte 100 milyar dolar piyasa değerine ulaşmıştır. Buna benzer sayısız örnek üretilebilir. Bu anlamda eldeki alt yapıyı ve kapasiteyi güncel varlıklara/yeni konvansiyonele dönüştürmeye dair nasıl bir politika izleneceği ise gelecek ve güvenlik için de belirleyici olacaktır.
11. Kovid-19 salgınından sonra beklenen pandemiler; siber güvenlik, gıda kıtlığı, üretim-tüketim zincirinin güvenliği ve rekabetçi yönetimi olacaktır. Bu siber güvenlik alanı artık hayatın işleyişi, doğası hâline gelmiştir. Pandemiden sonra özellikle tüketime ulaşma noktasında ciddi sorunlar mevcuttur ve global ölçekte ciddi bir enflasyon riski vardır. Bunun arkasında; ABD'nin, Avrupa Merkez Bankası'nın çok fazla karşılıksız para basması gibi nedenlerle birlikte, Çin'in kalkınma modelini değiştirmesi yatmaktadır. Tüketime ulaşmak, Çin öncesi döneme evrilmekte ve birim fiyatlar sürekli yükselmektedir. Bu aslında ulusal enflasyonların da, ekonomi politikalarının da üstünde bir konudur. Ülke bazında bu döneme zayıf yakalanmış olanlar şüphesiz sonuçlarını çok daha kötü hissedecektir. Bu konjonktürün; hem güvenlik açısından hem devletlerin, toplumların sürdürülebilirliği açısından büyük türbülanslara gebe olduğu açıktır. Çünkü tüketime yeterince veya hiç ulaşamamanın yol açacağı sorunların iyi analiz edilmesi gerektiği ısrarla vurgulanmıştır.
12. Bugün ve geleceğin dünyasının bir orta sınıf vaat etmediği vurgulanmıştır. Orta sınıfı olmayan yada eriyen ülkelerde yönetim, ya otokrasilere ya da kaosa evrilmektedir. Uluslararası alanda birbirini dengeleyecek güçler ayrılığı olmadığı için bütün insanlığın mevzi kaybettiği aşikardır. Ortalamanın sürekli aşağıya indiği görülmektedir. Bu anlamda tüm bu rekabet ortamında ulus devletlerin zayıflaması ile orta sınıfın dönüşümü ve demokrasilerin geleceği konusunun altının çizilerek sürekli karşılaştırılmalı çalışılması gerekmektedir.
13. Küresel denge ve denetleme için 2. Dünya Savaşı sonrası oluşturulan uluslararası kurumlar ve güvenlik anlayışı zaman ilerledikçe çağımızın güvenlik ihtiyaçlarına cevap veremez hâle gelmektedir. 1980'lerde başlayan son küreselleşme dalgasının derinleşmesi, küresel düzeyde daha önce benzeri görülmemiş saflaşmaları ve ayrışmaları beraberinde getirmiştir. Bu çerçevede bilhassa kapitalizmin merkezi sayılan ülkelerde; küresel düzeyde faaliyet gösteren sermaye çevreleri ile ulusal düzeyde çıkarlarını korumayı ve güçlü kalmayı hedefleyen sermaye çevreleri arasında görülen ayrışma öne çıkmaktadır. 21. yüzyılın temel zorluğu çağdaş küresel güvenlik problemlerinin kapsamı, ölçeği ve doğası ile uyumlu kuramsal bir çerçeve yokluğudur.
14. Küresel sermaye ile ulusal sermayenin çıkarları yer yer örtüşmekte ise de çoğu zaman çatışmaktadır. ABD'nin, Trump yönetiminde yaşadığı deneyim bu konuda çarpıcı bir örnek teşkil etmiştir. Benzer gelişmelerin Çin, Hindistan, AB'nin güçlü üyeleri, Rusya, Japonya ve Brezilya gibi ülkelerde yaşanması büyük olasılıktır. Bu durum; daha önceden sermaye kesimlerinin, kendilerini kendi ülkeleri ile tanımladıkları geleneksel ulus-devlet modelinden ciddi bir sapma yaşandığı anlamına gelmektedir. Bu değişiklik, egemen ulus-devletin çıkarları ve güvenliği ile ilgili tanımlamaların gözden geçirilmesini zorunlu hâle getirmiştir. Güvenlik anlayışındaki bu derinleşme ve karmaşıklaşma hâli, "post-güvenlik" kavramı ile tanımlanmaktadır.

15. Bloklar-arası savaşların yoğunlaştığı dönemlerde teröre karşı çalışmalar asimetrik anlamda azalmaktadır. Tüm kuvvet aktarımını karşı bloğu yıpratma amaçlı kullanan taraflar, tehdit etkisi altında terör örgütlerinin yansımalarına karşı gereken dikkati verememektedir. Bu durum ise asimetrik tehdidi artırmaktadır.
16. Lübnanlı yazar Amin Maalouf, “Medeniyetler Çatışması” adı altında kuramsallaşmış yasallaşan ve dünyadaki bütün kültürler ve halklar için felakete yol açacak politikaları eleştirerek, yaşamın devamlılığının olmazsa olmazı olarak gördüğü hoşgörü çığlığını yeniden duymaya davet etmektedir. Maaoluf, SSCB’nin dağılmasıyla yatırımlarını artıran Çin ve ekonomik kalkınmada yeniden yapılanmaya giden Hindistan’ın kapitalist rekabette kendilerine yer edindiğine ve büyük ölçekte gelişmişliklerine vurgu yapmakta, Arap-İslam âleminin bir daha çıkamazcasına tarihsel bir kuyuya gömüldüğünü, bütün dünyaya karşı Batılılara, Ruslara, Çinlilere, Hintlere, Yahudilere vb. ayrıca her şeyden önce kendisine karşı öfke duyduklarını belirtmekte, bir Arap birliğinin kurulamamasının en büyük nedeni olarak mezhep çatışmalarını görmektedir. Malouf; dünya nüfusunun %5’ini oluşturan ABD vatandaşlarının yapacağı seçimlerin, dünyanın geri kalan %95’i üzerinde belirleyici rol oynamasının, sorunların temelini oluşturduğunu, halkların ve bireylerin, insanlar tarafından var edilen ve ortak değerlerin taşıyıcısı görülen bir kurumun yetkisini, aşırı zorlama olmadan kabul etmesini sağlayan şeyin meşruiyet olduğunu, dünyadaki hükümetlerin çoğunda meşruiyet sorununun var olduğunu belirtmektedir. Bilim ve teknolojideki gelişimin insanlar için oldukça fazla boş vakit sağladığına ve bu boşluğu tüketimi artırarak değil bilgi edinmeye ve içsel yaşamı geliştirmeye ayırmamız gerektiğini söylemektedir. Malouf; insanların, yaşadıkları toplumla bağlarının kopmakta olduğunu, geleceğe ve siyasi kurumlara olan inancın yitirildiğini, hayatları üzerindeki iradeyi kaybeden insanların kendileri gibi birine inanmayı tercih etme eğiliminde olduklarını, devletin değişimi sağlayacak bir güç olmaktan ziyade sömürü ve keyfi güç kullanımının temsilcisi olarak görüldüğünü, otorite ve itaat dışında vatandaş devletle bağlayacak hiçbir şeyin kalmadığını, hüsrarla sonuçlanan beklentiler nedeniyle radikalleşmenin artmakta olduğunu belirtmektedir. Malouf; ABD merkezli “Journal of Democracy” tarafından yapılan anketin sonuçlarında demokratik normlara olan inancın giderek yerle bir olduğunu vurgulamaktadır. Sonuçlara göre; demokratik bir rejimde yaşamak isteyen Amerikalıların oranı İkinci Dünya Savaşı öncesinde doğanlar için %72 iken, 1980 sonrasında doğanlarda bu oranın %30’lara gerilemesi ayrıca her 6 kişiden birinin ordunun başa geçmesi gerektiğini işaretlemesi %53’ünün mevcut sistemin işlemediğini belirtmesi, tablonun karanlıklaşmakta olduğunu göstermesi açısından önem taşıdığı değerlendirilmiştir.
17. Rusya ile Batı arasındaki rekabetin daha sert bir görünüm sergileyeceği; Rusya’nın - 2021 Ulusal Güvenlik Stratejisi’nde yer aldığı üzere - daha fazla alanı güvensizleştirdiği; önümüzdeki süreçte iç sorun ve hassasiyetlerine odaklanarak iç güvenliğini sağlamlaştırmaya çalışacağı; Rusya’yı büyük bir güç olarak konumlandıran bu stratejide Rusya’nın mevcut millî güç unsurları ile sınırlandırıldığının tespit edildiği, mevcut durumda kabiliyeti ve hedefleri arasındaki dengeyi sağlama maksadıyla doğrudan olmayan ve asimetrik yöntemlere başvurmaya devam edeceği değerlendirilmektedir.

Bronz Sponsor

Medya Sponsorları

18. Birleşik Krallık'ın dünyada yerini yeniden tanımlamak, güvenlik, savunma, kalkınma, dış politika açısında küresel olarak konumlanabilmek istediği; uluslararası rekabette fiilî çatışmaya kadar görülen tüm "güç unsurlarını (güvenlik, savunma, diplomasi, dış politika, kalkınma yardımı, ticaret, bilgi, ekonomik teşvikler, caydırıcılık vb)" dikkate alan ülkenin, "büyük stratejisinin" geliştirilmesinin önünün açılmakta olduğu; 2030 yılına kadar ulusal güvenlik ve uluslararası ilişkilerde "jeopolitik ve jeoekonomik değişimler", "sistemik rekabet", "hızlı teknolojik değişim", "uluslararası zorluklar" başlıkları altında dört kapsayıcı alanın belirlendiği, AB'den ayrılmasını "dış politikaya farklı bir yaklaşım getirmek" için fırsat olarak tanımladığı değerlendirilmektedir.
19. Güç, yetenek olarak; "ilişkisel güç" ve "yapısal güç" olarak ayrılmakta, ilişkisel güçten yapısal güce geçiş yapıldığında birincil ve ikincil güç kaynakları ön plana çıkmakta, birincil güç kaynakları arasında "savunma, bilgi, üretim ve finans" unsurları, ikincil güç kaynakları arasında ise "ulaştırma, refah, ticaret ve enerji" unsurları yer almaktadır.
20. Artık ulusal ya da uluslararası her seviyede güvenliği geçmişin anlayış ve kurumları ile sağlama imkânının zayıfladığı; devlet, aile, kapitalizm, üniversite, sosyal refah, özgürlük ve kurtuluşun yani modernite döneminin geçtiği, hızla gelişmekte olan teknolojilerin neden olacağı ekonomik ve toplumsal dönüşümler ile uluslararası düzenin de, yeni bir çerçeveye yani devletsiz (sınırların olmadığı post-modern) sisteme geçilmesini dikte ettiği; yeni dünya düzeni modellerinin daha güçlü bir Birleşmiş Milletler Dünya Konfederasyonu/Federalizmi, Dünya Hükümeti (Tanrı Kenti), İngilizce konuşulan bir Hava Diktatörlüğü, küresel seçkinler grubunun Yeni Dünya Düzeni, 2004 sonrasında ABD'nin dillendirdiği çok taraflılığın olabileceği tek dünya düzeninin 2045 yılında kurulabileceği; devletler ve sınırların kalkacağı; çıkabilecek bir nükleer ve biyolojik savaşta çok sayıda insanın yaşamını yitireceği; kapsamlı bir nüfus kontrolünün bizi beklediği; modern dönemin fiziksel kurumlarının (eğitim, üretim, bürokrasi vs.) yerini dijital ve uzaktan olan yeni modellerin alacağı; insanların özgür düşünme yeteneklerini kaybedeceği, çiplerle internet üzerinden kontrol edileceği, hatta birbirlerine bağlanabileceği öngörülmektedir.
21. Güvenlik küresel bir mesele olarak, tek merkezden yönetilecek kurallar çerçevesinde küresel çözümlerle "akıcı" şekilde sağlanacağı, post-modern güvenliğin, kendine has bir küresel teşkilat ve görev tanımı içinde sorunlara önceden hazırlanmış kriz yönetim prensipleri çerçevesinde standart çözümler sağlayacağı, akıcı güvenlik anlayışı içinde geçmişin klasik geniş kapsamlı askerî harekât tehdidine dayalı "caydırma işlevli devasa silahlı kuvvetleri" yerine "jandarma/polisiye görevler edinen yapılara" daha çok ihtiyaç duyulacağı, güvenlik görevleri için kuvvet ve kabiliyet havuzundan seçilen unsurların kullanıldığı bir sistem oluşturulacağı öngörülmektedir.
22. Sermaye kaynaklı oluşan post-güvenlik yapısı, bu yapının stratejik hamleleri ile oluşan ve yeniden önem kazanan jeopolitik; Doğu ile Batı arasında ya da bunların öne çıkan aktörleri olan ABD ve Çin arasında yaşanmaktadır. Yükselen Çin'in elde ettiği gücün kaynağının küreselleşme sonucu olduğunu gören Batı ise geleneksel korumacı yaklaşımla hareket etmekte, ilk adım olarak; değerleri sonucu ortaya koyduğu kurumsallaşmaya atfen uluslararası kurumları ön plana çıkarmak istemektedir. Bu sayede doğrudan bir mücadele yerine küresel bir mücadele mimarisi eleştirilmektedir. Bu bağlamda ön plana çıkarılan NATO ile, Çin'e yönelik strateji oluşturulmaktadır. NATO 2030 konsepti ile siber güvenlik dâhil bütün adımlarının izlenmesine yönelik geniş bir güvenlik konsepti oluşturulmuştur. NATO içindeki ayırık seslere yönelik siyasi birlikteliğin sağlanması ise bir gereklilik olarak tanımlanmıştır.

Kurumsal Destek

aselsan

Ana Sponsor

TASAM
TÜRKİYE STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
TURKISH STRATEGIC STUDIES CENTER

BMC

Bronz Sponsor

GLOBAL SAVUNMA
STRATEJİ | GÜVENLİK | KAMU TEKNİKLERİ | 10 TEMUZ 2021

MSI

Medya Sponsorları

23. Avrupa, güvenliğine önem verdiği ve Avrupalı komşuları ve müttefiklerinin "hayati ortaklar" olduklarını vurguladığı Hint-Pasifik bölgesini "hem tek başına hem de birlikte ağırlık ve etkiye sahip birden fazla bölgesel güç içermesiyle artan jeopolitik ve ekonomik öneme sahip" olarak tanımlamaktadır. Çin, dünyadaki en önemli jeopolitik etken olarak kabul edilmekte ve ekonomik güvenliğe yönelik en büyük risk olarak görülmektedir. Rusya'nın doğrudan tehdit olduğu kabul edilmesine rağmen oluşturduğu tehditlere karşı birleşik bir strateji ortaya konmamıştır. NATO dışında yeni bir yaklaşım öngörülmemekte, terörizmin gelecek 10 yılda da büyük bir tehdit olmaya devam etmesi beklenmektedir. Afrika ve Orta Doğu'da terörizm ve aşırılık yanlısı gruplar faaliyet alanlarını artıracaktır. 2030 yılına kadar bir KBRN (Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik, Nükleer) terör saldırısı başlatılması ihtimal dâhilinde görülmektedir.
24. Çin şu an Rusya veya terörist grupların aksine NATO için doğrudan bir askerî tehdit oluşturmasa da; Pekin'in Avrupa'da artan ekonomik etkisi ve diplomatik atılganlığı Rusya ile artan askerî ilişkisiyle birleştiğinde, transatlantik ekonomi ve güvenliği için yeni tartışmalara yol açacaktır. Çin'in ortaya koyduğu çok yönlü güvenlik zorlukları, NATO 2030 olarak bilinen güncellenmiş bir stratejik konsepte giden süreçte de dikkate alınmaktadır. NATO için doğrudan bir askerî tehdit olmadığı belirtilmekle birlikte önemi 2030'da daha da artacaktır. Çin'in yol açtığı güvenlik endişelerine dair daha çok zaman ve kaynak ayrılması gerektiği vurgulanmıştır.
25. NATO ve Çin rekabet etmek yerine birlikte hareket edebilecekleri ortak noktalara sahiptir. Fakat Batı'da, bu ortaklıkların işlenmesi yerine rekabete vurgu yapıldığı ve bu yönde suçlamalara gidildiği görülmektedir. Batı'da, NATO 2030 ile siyasi birlikteliği oluşturma ve korumaya yönelik konsept belirlenmiştir. Doğu'da Çin ise; iç siyasi konularında (Tayvan, Doğu Türkistan vb.) herhangi bir dış müdahaleyi asla kabul etmeyerek ŞİÖ vb. yapılar ile dış siyasi birlikteliklerini oluşturmuştur. Bu manada hem iç hem dış siyasi birliği ile emin adımlarla ilerlemektedir.
26. Avrasya Güvenlik Alanı'nda da yeni dengeler oluşmakta, bloklaşmaların ortaya çıktığı açıkça görülmekte, ABD ve İngiltere karşısındaki Çin ve Rusya'nın konumu daha belirgin hâle gelmektedir. Harekât ortamını şekillendirmeye çalışan ABD'nin, sıklet merkezi adayı bölgeler Doğu Avrupa'da Rusya'ya karşı, Üç Deniz Hattı (Baltık Denizi, Karadeniz, Akdeniz) olurken, Çin'e karşı Hindistan anahtar ülke ve sıklet merkezinin Güney Çin Denizi olacağı görülmektedir.
27. INF (Orta Menzilli Nükleer Kuvvetler) Antlaşması'nın iptali sonrasında hızlanan silahlanma yarışına dikkat edilmesi gerekmektedir. 21. yüzyıl çatışmalarının temelini; ekonomik, siyasi ve askerî güç arayışı ile küresel düzeyde etki alanı büyütme isteğinin oluşturması muhtemeldir. Uluslararası ilişkileri etkileyen en temel araçlardan biri ekonomik dönüşüm ile dağıtımdır. Ekonomi-statüko temellerinin korunmasına yardımcı olabileceği bu yeniden dağıtımda, Kuşak ve Yol Girişimi de göstermektedir ki; Doğu, yeniden yükselişte olup çözümler ise hem güvenlik hem jeopolitik yeni güç merkezlerinin istediği şekilde oluşacak gibidir. Bu sebeple de yüzyılın esas değerinin yükselen güçler arasındaki koordinasyon olacağı açığa çıkmaktadır.

Kurumsal Destek

aselsan

Ana Sponsor

TASAM
TÜRK ASYA STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
TURKISH-ASIAN CENTER FOR STRATEGIC STUDIES

BMC

**TÜRK HAVACILIK
UZAY SANAYİİ**

Bronz Sponsor

GLOBAL SAVUNMA
STRATEJİ | GÜVENLİK | KAMU TEKNİK ALANI | 157866627

MSI

Medya Sponsorları

28. Stratejik birlikteliklere atıf yapılan projeler sonucu oluşan jeopolitikte küresel sermaye, güvenlik konularında etkin rol oynayacaktır. Teknolojik ilerleme kat etmiş aktörler ve/veya bu aktörlerin yanında yer alanlar ön plana çıkacaktır. Statik durum yerine dinamik bir yapı söz konusudur ve bu sebeple ortaya çıkacak taraflar “şaşırtıcı” olabilecektir. Kurgusal olarak ise; bu yeni küresel düzene adaptasyon sorunu nedeni ile başarısız ulus-devletler çoğalabilecek, bu çoğalma sonucu yeni çatışma alanları oluşsa bile birlik vurgulu proje ekseninde çözümlenecek ve hatta ulus-devlet yapıları dönüştürmeye başlayabilecektir.
29. AB'nin yeni güvenlik mimarisinin askerî strateji belgesi niteliğindeki “Stratejik Pusula” ile yönünü bulmasında zorluklar mevcuttur. Üye devletlerin, Avrupa'ya yönelik ana tehditlerin neler olduğu ve nasıl karşı koyulacağına dair fikir birliğine varmalarında sorunlar yaşanmaktadır. NATO'nun savunma planlama sürecinde hâlihazırda tanımlı olanlara dayanarak, AB'nin hangi görevlere odaklanması gerektiği ve hangi askerî yeteneklere ihtiyacı olduğunun cevaplandırılması zaman alabilecektir. Saldırıya uğrama hâlinde devreye girmesi beklenen karşılıklı yardım maddesinin nasıl yerine getirilebileceğine dair belirsizliklerin de giderilmesi gerekmektedir.
30. Söylemsel düzeyde bir öncelik hâline gelen “güvenlik-iklim” bağıntısının operasyonel ayağının güçlendirilmesi gerekmektedir. OGSP (Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası) misyon ve operasyonları, iklim güvenliğinin operasyonel ayağını güçlendirecektir. Temel kurumsal aktör olarak ön plana çıkarak barış inşası üzerine ya da sivil kriz yönetimi üzerine düşünen herkesin, iklim değişikliğinin - tıpkı önceki tarihsel trendler olarak nüfus artışı, köyden kente göç gibi - dünyayı yeniden şekillendireceği tezini kabul etmiş ya da edecek olması önemlidir.
31. “Yeşil Mutabakat” konusu derinlemesine irdelendiğinde, çevresel gibi görünen temanın çevresellikten çok öte, ekonomik, enerji politik ve güvenliğe kadar ulaşan veçheleri olduğu anlaşılmaktadır. Bu bağlamda Türkiye ve diğer birçok ülkenin, “dönüşüm stratejilerini” geliştirmesi gerekliliği önemle kendini göstermektedir. Uygun ve etkili dönüşüm stratejileri geliştirilememesi hâlinde birçok ülke, uluslararası kuruluş ve sektör için risk faktörü oluşacaktır. Dönüşüm stratejileri konusunda yetersiz ve/veya geri kalınması hâlinde yaşanabilecek, başta enerji-politik ve ekonomik hususlar olmak üzere ulusal ve uluslararası güvenliğe yansıtılabilecek unsurların içinde barındığı bu süreçte, ABD'nin de “Yeni Yeşil Mutabakat” inisiyatiflerini gündeme getirmeye başlamasıyla AB ile ortak ekseninde hareket edip, soğuk bir ticari savaş yürütebileceği anlaşılmaktadır.
32. AB ve ABD ekseninde değişmeye başlayan “Yeşil Mutabakat” hususundan en çok etkilenecek ülkeler olarak gösterilen Çin, Rusya, Hindistan ve Japonya'nın yanında Türkiye'nin de yer alabileceği görülmektedir. Türkiye'nin AB ile işbirliğine devam edebilmesi için; mutabakat kapsamında en fazla değişim ve dönüşüm geçirmesi beklenen tarım, elektronik, ambalaj, plastik, tekstil ve inşaat (ile inşaatla girdi sağlayan imalat kolları) gibi sektörlerde düzenlemeleri iyi irdemesi, gelişmeleri takip etmesi ve oluşturulacak standartlara uyum sağlamak konusunda hızlı adım atabilme yeteneğini geliştirmesi gerekmektedir. AB'nin “Yeşil Mutabakat” ve ABD'nin “Yeni Yeşil Mutabakat” inisiyatiflerinin önümüzdeki yılların ekonomik, enerji-politik ve de güvenlik bağlamında satranç tahtasında en etkili güç olabilecekleri bilinmektedir.

33. Bilgi teknolojilerinin, hızlı gelişimi ile birlikte aynı büyüklükte güvenlik sorunlarını getirdiği; internetin ilk yıllarında bilgi güvenliğinin üç önemli bileşeni olan erişilebilirlik, gizlilik ve bütünlük kavramlarından erişilebilirliğin ön plana çıktığı; önce internetin gelişmesi ve işletilmesinin düşünüldüğü; gizlilik ve bütünlüğün geri planda kaldığı; bu durumun internetin temel mimari ve servislerinin zaman içinde gizlilik ve bütünlüğe ilişkin sorunlara neden olmasına sebebiyet verdiği; hızlı büyüme nedeniyle de erişilebilirlikle ilgili sorunların da zaman içinde arttığı; gelişmelerin güvenlik kavramının her zaman bir adım geride kalmasına neden olduğu; yeni ve gelişmekte olan teknolojilerin, siber tehdit ortamı üzerinde beklenen etkilerinin, geleceğin tehdit ortamını şekillendireceğinin öngörüldüğü; yapay zekâ ve makine öğrenimi, otonom cihazlar ve sistemler, telekomünikasyon ve bilgi işlem teknolojileri, uydular ve uzay varlıkları, insan-makine ara yüzleri, kuantum hesaplama ve siber uzaydaki tehditlerin hibrit savaş kapsamında görüldüğü değerlendirilirken, “siber uzay” da harbin 5. boyutu kabul edilmektedir.
34. Stratejik İletişim, NATO İttifakı'nın siyasi ve askerî hedeflerine ulaşma çabalarının ayrılmaz bir parçasıdır. NATO üyelerinin ulusal politikaları/söylemleri İttifak'ın stratejik iletişiminin tutarlılığı açısından önemlidir. NATO dâhilinde 2014 yılında Stratejik İletişim Mükemmeliyet Merkezi'nin kurulduğu dijital platformlar askeri ittifak için yeni bir savaş/savunma cephesidir.
35. NATO'nun Yeni güvenlik ekolü ve savunma perspektifi içerisinde Hibrit savaşlar ve devlet-dışı aktörler küresel güvenlik mimarisinin bir parçası hâline gelmektedir Hibrit savaşa uyum sağlamak için kapasite geliştirmek öncelikli görülmüştür. Rusya, hibrit savaş konusunda en büyük tehdit algısıdır. Çin, ekonomik gücü nedeniyle gözlem altındadır. İran ise askerî araçlarla nüfuz geliştirmeye çalışsa da yüksek tehdit oluşturmamaktadır.
36. Uzay, stratejik hizmetler, savunma, güvenlik, diplomasi ve sosyo-ekonomi alanlarındaki yeni güvenlik anlayışı ile Türkiye'de 2018 yılında TÜRK SAT, TÜBİTAK MAM, TÜBİTAK Uzay, TUSAŞ, TSK, Devlet Meteoroloji İşleri, İTÜ gibi kurumların kolektif çalışmaları ile Türkiye Uzay Ajansı kurulmuştur. Millî Uzay programının on maddelik temel hedefleri arasındaki “bir Türk vatandaşını bilimsel misyon için uzaya göndermek” ana amaçlardan biri olmalıdır. Uzaya erişim altında açıkça yörüngeye uydu yerleştirecek füze yapımının adımlarıyla belirtilmesinin yanı sıra uluslararası ilişkilerin ayrı bir başlık olarak ele alınması ile uzay-yetenekli devletlerle ikili ilişkiler ve zamanla ESA, NASA, JAXA, Çin ve Hint uzay kuruluşları ile işbirliği geliştirilmesinin hedefler arasında belirtilmesinde fayda vardır.
37. Çin Devleti'nin iç güvenlik yaklaşımına ve yönetimine bakıldığında; siyasal rejim olarak tek parti otoriterliği altında yönetilmesi ve katı merkezîyetçi bir anlayışa sahip üniter bir devlet olması, yerel yönetim ve güvenliğini demokratik sistemlerden farklılaştırması dikkat çekmekte, buna müteakip her türlü güvensizlik hâlini huzursuzluğa dönüşmeden sonlandırmaya çalıştığı bir düzen kurduğu ve bunun için bireyin devlete karşı güçsüz bırakıldığı bir usulü benimsediği görülmektedir (Şebeke Yönetim Sistemi, Halk Önleme Ağı Sistemi, Sosyal Kredi Sistemi). “Jeopolitik Yenilenme ve Değişim” olarak nitelendirilen bu evrilmenin farklı bileşenleri vardır; klasik jeopolitik teorilerin günümüzde ve gelecekte geçerliliği, “denge kuşağı” (shatter belt) kavramından “geçit bölgesi” (gateway region) kavramına kayış (bilhassa Çin'in Kuşak ve Yol inisiyatifi ve Çin denizinde inşa ettiği suni adalar); güç odağı kuramı ve jeopolitik; insan-ötesi jeopolitik ve robotik askerî devrim, bunlardan birkaçıdır.

Kurumsal Destek

aselsan

Ana Sponsor

Milli Savunma ve Güvenlik Enstitüsü
National Defence and Security Institute

TASAM
TÜRK ASYA STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
TURKISH-ASIAN CENTER FOR STRATEGIC STUDIES

BMC

**TÜRK HAVACILIK
UZAY SANAYİ**

Bronz Sponsor

GLOBAL SAVUNMA
STRATEJİK | GÜVENLİK | KURUMSAL TEKNİK ALANLARI | 10 YILDIR

MSI

Medya Sponsorları

38. Soğuk Savaş dönemi sonrası hegemonik güç olarak ortaya çıkan ABD, 2000'li yılların başlarına kadar Orta Doğu bölgesinde güç hâkimiyet alanını kurmuş, daha sonrasında ise bölgedeki hakimiyetini azaltmıştır. Enerji ve güvenlik alanlarındaki öneminden dolayı ilgisini Avrasya'ya yönelten ABD'nin karşısına bu bölgede Çin ve Rusya gibi iki önemli güç çıkmaktadır. Bu iki güçten rahatsızlık duyan ABD, konuyu NATO'nun gündemine taşımıştır. Ardından NATO, 2021 yılı zirvesinde Çin'i tehdit olarak algıladığını ve Çin ile Rusya'ya karşı alınacak olan önlemlerin 2030 yılına kadarki hedefleri arasında yer aldığını bildirmiştir. Bu bildiri Avrasya bölgesindeki Rusya ve Çin'in önemini vurgulamaktadır.
39. 2021 ABD Geçici Stratejik Güvenlik Belgesi'ne bakıldığında Rusya ve Çin'in rakip olarak gösterilmiş ve müttefiklerle yapılacak ittifaklar ile Doğu Avrupa ve Hint-Pasifik bölgeleri sıklet merkezi olarak belirlenmiştir. Avrasya bölgesindeki güç mücadelesi neticesinde belirginleşmeye başlayan bloklaşma faaliyetleri ABD tarafından titizlikle yürütülmektedir. Rusya'ya karşı İngiltere, Polonya, Romanya, Ukrayna, Bulgaristan ve Yunanistan gibi Batı ülkeleriyle, Çin'e karşı yine İngiltere, Hindistan, Japonya, Güney Kore, Avustralya gibi ülkelerle ittifak arayışı içindedir. Özellikle Çin'e karşı, stratejik konumundan ötürü Hindistan ile ittifak kurmak ABD için mühimdir.
40. Küresel iklim değişikliği, devletlerin gelecek dönemde dikkate alması gereken çok önemli bir husustur. Özellikle iklim değişikliğinin neden olduğu sorunlar ulus devletlerdeki ulusal gücü zayıflatarak ya da şiddetli çatışmalarla devletlerin başarısız olmasına katkıda bulunarak ulusal güvenlik sorununa yol açma potansiyeline sahiptir.
41. İklim değişikliğini ilk defa Avrupa Güvenlik Stratejisi bir güvenlik meselesi olarak tanımlamıştır. İklim ve güvenlik bağlamında; iklim değişikliğinin devletlerin güvenliğindeki etkilerini doğrudan veya dolaylı şeklinde ikiye ayırmak mümkündür. Örneğin bir devletin askerî üssünün zarar görmesine yol açarsa bu durum iklimin güvenliğe doğrudan etkisi, ülkenin göç ve etnik çatışma ile karşı karşıya kalmasına yol açarsa bu da iklimin devlet güvenliği üzerindeki dolaylı etkisi olarak ele alınabilir. İklim değişikliği sadece devletleri değil aynı zamanda bireyleri de etkilemektedir. İnsan perspektifinden bakıldığında gıda güvenliği, insan sağlığı ve yoksulluk gibi sorunlar karşımıza çıkmaktadır.
42. Türkiye'nin 7 Ekim 2021 tarihinde katıldığını bildirdiği Paris İklim Anlaşması'nda (COP21) anlaşmaya taraf olan ülkelerin uymasının gerektiği hedefler; sera gazlarını azaltmak, yenilenebilir enerji üretimini artırmak, küresel ısınmayı azaltmak hatta mümkünse sınırlandırmak ve iklim değişikliği ile mücadeleleri için yoksul ülkelere yardımda bulunmaktır. İklim değişikliği sadece kamu sektöründe değil aynı zamanda özel sektörde de yeni bir güvenlik tehdit olarak algılanmaya başlanmıştır. Özel sektörlerin iklim değişikliği ile verdiği mücadeleye bakıldığında Shell, Küresel İklim Koalisyonu, BUSINESSEUROPE, TÜSİAD, Sabancı Holding ve Koç Holding gibi önemli şirketler karşımıza çıkmaktadır.

Kurumsal Destek

aselsan

Ana Sponsor

TASAM
TÜRK ASYA STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
TURKISH-ASIAN CENTER FOR STRATEGIC STUDIES

BMC

Bronz Sponsor

GLOBAL SAVUNMA
STRATEJİK | GÜVENLİK | KAMU TEKNİK ALANI | 15 TEMMUZ 2021

MSI

Medya Sponsorları

43. Çevre kirliliği, küresel ısınma, sağlık (Kovid-19) ve ekonomik karşılıklı bağımlılık gibi faktörler ülkelerin tek başlarına karar alma ve uygulama yeteneklerini her geçen gün biraz daha sınırlandırmaktadır. Öyle ki, gelişmiş ve güçlü ülkeler bile bu tür sorunları ulusal imkanlarla veya bölgesel işbirliği politikaları ile çözememektedir. Diğer bir deyişle, küresel sistemin her açıdan iyi işlemesi ve iyi işleyen bir sistem ile uyum içinde olunması, ulusal ve bölgesel anlamda ayakta kalmanın ön koşullarından biri hâline gelmiştir. Küresel düzeyde ortaya çıkan bu yeni sorunlar Çin ve Hindistan gibi düşmanca ilişkilere sahip olan “yükselen güçleri” bile, düşmanlığın derecesi ne kadar ağır olursa olsun, çözüm için işbirliğine zorlamaktadır.
44. OGSP (Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası) iklim değişikliği hususunda önemli bir konuma sahiptir. OGSP misyonları ve operasyonlarının yer aldığı bölgeler (Afrika ve Orta Doğu) iklim değişikliğinden en çok etkilenen alanlar olduğundan, OGSP için yeni tür misyonlar ortaya koymayı gerektirmesi mümkündür. Özellikle OGSP misyon ve organizasyonları, iklim güvenliği operasyonel ayağının güçlendirileceği temel kurumsal aktörler olarak ön plana çıkmaktadır.
45. INF (Intermediate-Range Nuclear Forces | Orta Menzilli Nükleer Kuvvetler) Antlaşması'nın iptali sonrasında hızlanan silahlanma yarışına dikkat edilmesi gerekmektedir. 21. yüzyıl çatışmalarının temelini ekonomik, siyasi ve askerî güç arayışı ile küresel düzeyde etki alanı büyütme isteğinin oluşturması muhtemeldir. Uluslararası ilişkileri etkileyen en temel araçlardan biri ekonomik dönüşüm ile dağıtım olabileceği ve ekonomi-statükunun temellerinin korunmasına yardımcı olabileceği, bu yeniden dağıtımda, Kuşak ve Yol Girişimi de gösterdiği üzere “Doğu”nun yeniden yükselişte olduğu, çözümlerin; hem güvenlik hem jeopolitik yeni güç merkezlerinin istediği şekilde oluşacak gibi görüldüğü, bu sebeple de yüzyılın esas değerinin yükselen güçler arasındaki koordinasyon olabileceği öngörülmüştür.
46. 2021 yılında ABD'nin çekilmesiyle birlikte başlayan 2. Taliban Dönemi, Afganistan'da 20 yıl önce yaşanan baskıcı dikta yönetimini hatırlayan halkın ülkeden kaçışını da beraberinde getirmiştir. İran üzerinden Türkiye'ye yasadışı gerçekleşen göçlerle gelen mülteciler sınır güvenliğini ihlal etmektedir. Birçok ülkeyle sınır komşusu olan Afganistan'da Taliban'ın varlığı, yalnızca kara sınırına sahip olan komşularını değil, dünyada terör saldırılarına karşı tüm ülkeleri tedirgin etmiştir. 1996- 2001 yılları arasında uyguladığı yönetim şeklinin aksine dünya kamuoyuna daha katılımcı ve ılımlı profil çizme yönünde açıklamalar yapan Taliban, ikili ilişkiler bağlamında hızlı bir şekilde görüşmelere başlamıştır. Afganistan'daki Taliban hükümetinin benimseyeceği yönetim şekli, hâkimiyetinin ve başarısının devamlılığını belirleyecektir.

05 Kasım 2021, İstanbul

Kurumsal Destek

aselsan

Ana Sponsor

TASAM
TÜRK ASYA STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
TURKISH ASIAN CENTER FOR STRATEGIC STUDIES

BMC

Bronz Sponsor

GLOBAL SAVUNMA
STRATEJİK | GÜVENLİK | KURUMSAL TEKNİKLERE | 15786662

MSI

Medya Sponsorları